

Hornová, Monika; Konečný, Jakub

S Brontousaurem do srbského Banátu

Porta Balkanica. 2013, vol. 5, iss. 2, pp. [57]-58

ISSN 1804-2449

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/135383>

Access Date: 29. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

S BRONTOUSAUREM DO SRBSKÉHO BANÁTU

rozhovor Moniky Hornové s Jakubem Konečným

Jakub Konečný (*1990) studuje od roku 2011 kulturní antropologii a teorii a dějiny dramatických umění na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. V současnosti spolupracuje na projektu Paměť národa, angažuje se v neziskové organizaci Hnutí Brontosaurus, v níž pořádá multikulturní festival Pestrovečer v Mikulčicích (březen 2013) nebo dobrovolnický tábor na podporu českých krajanů v Srbsku (červenec 2013). Ve své bakalářské práci se věnuje vlivu rozvojových projektů na krajskou komunitu v Srbsku. Zeptala jsem se ho na působení českých dobrovolníků v oblasti srbského Banátu, kde Hnutí Brontosaurus letos poprvé uspořádalo tábor (Malé Česko za Dunajem) na podporu krajské komunity v osadě Češko Selo.

Co vás vlastně přivedlo do srbského Banátu?

Vydal jsem se tam společně s ředitelem Hnutí Brontosaurus Dalimilem Tomanem na podzim roku 2012. Zaujala nás česká komunita žijící ve vesnici Češko Selo a možnost realizování dobrovolnického tábora na podporu českého živlu v této lokalitě. Obecně se v Hnutí Brontosaurus snažíme pořádat zahraniční tábory v oblastech, které jsou historicky spjaté s Českem. Proto kaž-

doročně jezdíme pomáhat krajanům do rumunského Banátu, značíme turistické stezky v oblasti Koločavy v zakarpatské Ukrajině. Proto jsme letos navštívili Čechy v srbském Banátu. V červenci jsme tam uspořádali dobrovolnický tábor pod hlavičkou Hnutí Brontosaurus zaměřený na podporu rozvoje šetrného turistického ruchu a utužení krajské kultury v této oblasti.

Jak vypadá taková česká vesnice v Srbsku?

Češko Selo je jedinou českou vesnicí v Srbsku. Leží 50 kilometrů východně od Bělehradu, žije v ní 38 obyvatel, ještě loni to bylo 36 lidí. Obec tvoří kostel, muzeum a tři ulice, podél nichž jsou zemědělské usedlosti. Z demografického hlediska převažuje střední generace, která hospodaří zejména na přilehlých polích nebo v jablečných sadech. Pěstují především brambory, slunečnici, zeleninu a jablka, která ve velkém vyvázejí do Ruska. Zajímavostí je jistá soudržnost hospodářů, kteří vstupují do malých družstev za účelem porí-

zení potřebné, avšak velmi nákladné zemědělské techniky, kterou pak sdílí a používají při sezónních pracích.

Prěkvapivě tam lidé nemají tak silnou potřebu odcházet za prací do vnitrozemí. V posledních letech se výrazně investovalo do infrastruktury, Královéhradecký kraj poskytl dotace na elektrifikaci, plynofikaci, zavedení internetu a nákup notebooků.

Co bylo cílem tábora, který jste ve vesnici Česko Selo pořádal?

Snažili jsme se podpořit krajanskou kulturu, která se zdá být na ústupu. Ačkoliv je v kraji poměrně silná komunita Čechů, která se pravidelně sdružuje, celkově však slábne a mísí se Srby. Na české divadlo ale chodí i Srbové, přestože mu třeba nerozumí. Krajaní mezi sebou mluví hlavně srbsky, česky hovoří jen s návštěvami, turisty nebo se staršími obyvateli. Srbštinu používají také malé děti, ačkoliv ve vesnici působí učitel češtiny vyslaný z Česka. Právě potřeba utužit český živel a podpořit tamní kulturu nás motivovala vyrazit tam spolu s 19 mladými dobrovolníky.

V české vesničce jsme dobrovolně pomáhali s drobnými pracemi kolem kulturního domu, který zároveň slouží jako obecní úřad a centrum české besedy Česko Selo. Mapovali jsme zajíma-

vosti a turistické atraktivitu. Díky tomu teď vzniká informační web, jehož účelem je rozvoj šetrné turistiky, která má podpořit region a přivést do kraje návštěvníky, třeba ty, které zajímá česká kultura na Balkáně.

Jaké úspěchy projekt zaznamenal?

Dovolím si tvrdit, že úspěchy dobrovolnické akce jsou značné. Jako nejdůležitější vnímám samotný zájem krajanů o nás a navázání spolupráce. Samozřejmě po nás zůstal i natřený plot, drobné opravy ve vesnici. Před samotným závěrem tábora za námi chodili představitelé obce (mj. starosta Ladislav Tesař) a plánovali, že bychom mohli napsat projekt na velvyslanectví, čímž jsme chtěli zajistit finance pro rozvoj dobrovolnických aktivit v této lokalitě. Dokonce nás obyvatelé podporovali sami, nejčastěji tím, že nám koupili pivo nebo napekli buchty.

A co plánujete v příštím roce?

V roce 2014 plánujeme znovu přijet a zvelebit tamní hřbitov, v němž je mnoho popadaných a zarostlých náhrobků. Vzhledem k tomu, že dost rodin již vymřelo, tak není, kdo by se o pomníky dlouhodobě staral. Mě osobně náhrobky zaujaly, protože jsou skvělým dokladem vývoje češtiny. Problémem je rovněž odhazování odpadu v blízkosti vesnice, tudíž i u hřbitova. Svoz odpadu nefunguje, vše se nahrne na jednu hromadu a zapálí, nebo se ponechá v příkopu u cesty. To bychom rádi změnili.

